

Colegiul Disciplinar de pe lângă Consiliul Superior al Magistraturii

HOTĂRÎRE

21 aprilie 2023
Nr. 81/4

mun. Chișinău

Completul de examinare a contestațiilor nr.1 al Colegiului disciplinar de pe lângă Consiliul Superior al Magistraturii în componența sa:

Președinte
Membri:

Pulbere Ruxanda
Cotruța Iurie
Midrigan Pavel

examinând contestația declarată de avocata Spînu Ludmila împotriva Deciziei Inspecției judiciare nr. 107s-143 p/m din 28 februarie 2023, emise pe marginea sesizării depuse la 30 ianuarie 2023 asupra acțiunilor judecătorului Chistruga Rodica de la Judecătoria Drochia (sediul central),

A C O N S T A T A T:

I. Subiectul sesizării.

La 1 februarie 2023 Inspecția judiciară, organ specializat al Consiliului Superior al Magistraturii, a înregistrat și a repartizat pentru examinare sesizarea nr.107s-143p m depusă de avocatul Spînu Ludmila privind acțiunile judecătorului Rodica Chistruga de la Judecătoria Drochia sediul Central.

În sesizare avocata Spînu Ludmila a indicat că, judecătorea Rodica Chistruga de la Judecătoria Drochia sediul Central, a examinat cauza penală de învinuire a lui Stroncea Nicolae pe art.326 alin.(1) CP.

În ședința de judecată din 19.01.2023 instanța a dispus examinarea corpurilor delict. Procurorul a prezentat corp delict un CD, despachetat din plicul cu nr.2.

La audierea înregistrării de pe acest dispozitiv, a sesizat că sunt noi, neincluse în lista probelor acuzării conform art.347 CPP, conțineau informații legate de viața privată și profesională a inculpatului Nicolae Stroncea, nepertinente cauzei penale în examinare, contrar art.15 alin.(2) CPP.

A afirmat, că acest corp delict nu a fost prezentat părții apărării la faza de finisare a urmăririi penale, contrar art.293 CPP, până la transmiterea cauzei în instanța de judecată.

De asemenea la materialele dosarului nu există o ordonanță prin care OUP a decis asupra pertinentei înregistrărilor pentru cauza penală pendinte și nici un alt mijloc de probă care să reflecte legalitatea acțiunilor de urmărire penală efectuate în legătură cu acest CD.

În scopul curmării acestor acțiuni ilegale, conducându-se de dreptul părții apărării de a face obiecții la examinarea cauzei penale la cercetarea înscrisurilor, a încercat să intervină, dar instanța a refuzat orice intervenții, dictând că poate să se adreseze doar când se va finaliza examinarea conținutului acestor înregistrări.

Procesul a continuat. Procurorul a insistat în a divulga numele unor clienți beneficiari a strategiilor de apărare, dar și a evenimentelor din viața privată a lui Nicolae Stroncea.

A contestat derularea în continuare acțiunile ilegale a acuzării de a cerceta obiecte străine cauzei penale și a solicitat judecătorului să pună capăt lor, dar procurorul a replicat precum că aceste înscrisuri se regăsesc la fila dosarului 100-103 vol.I, iar judecătorul a confirmat acest lucru, adăugând unele remarci privind comportamentul apărătorului și

solicitându-i a „nu sări cu vorba”, „a pune mâna pe carte” a „sta la locul meu”.

Consideră, că judecătorul vizat a comis abateri disciplinare prevăzute de art.4 alin.(1) lit.k), lit.i) și lit.p) din Legea cu privire la răspunderea disciplinară a judecătorilor.

II. Constatările și aprecierile inspectorului-judecător

Potrivit art.3 din Legea cu privire la răspunderea disciplinară a judecătorilor, judecătorii răspund disciplinar pentru comiterea abaterilor disciplinare, în cazurile în care fapta constituie o abatere disciplinară prevăzută de art.4 al legii indicate.

În corespundere cu art.23 Legea cu privire la răspunderea disciplinară a judecătorilor Inspekția judiciară a verificat faptele imputate judecătorului și consecințele acestora, circumstanțele în care au fost comise, precum și orice alte date concludente din care să se poată stabili existența sau inexistența elementelor abaterii disciplinare.

Din conținutul sesizării, se pretinde comiterea abaterilor disciplinare prevăzute de art.4 alin.(1) lit.i), k), p) Legea nr.178 cu privire la abaterile disciplinare, potrivit cărui, constituie abatere disciplinară:

i) încălcarea normelor imperative ale legislației în procesul de desfășurare a justiției;

k) atitudinea nedemnă în procesul de desfășurare a justiției față de colegi, avocați, experți, martori sau alte persoane;

p) alte fapte care aduc atingere onoarei sau probității profesionale ori prestigiului justiției în așa măsură încât se afectează încrederea în justiție, comise în exercitarea atribuțiilor de serviciu sau în afara acestora, care după gravitatea lor nu pot fi calificate doar ca încălcări ale Codului de etică și conduită profesională a judecătorilor.

Verificând faptele invocate în conținutul sesizării, a opiniei judecătorului vizat, a actelor, informațiilor, acțiunilor procedurale și actelor judecătorești de dispoziție ale cauzei publicate în PIGD, a audierii înregistrarea audio a ședinței de judecată din 19 ianuarie 2023 în respectiva cauză penală care a durat 1 oră și 34 min., precum s-a solicitat în sesizare, Inspekția judiciară a ajuns la concluzia că în acțiunile judecătorului acțiunile judecătorului Rodica Chistruga de la Judecătoria Drochia sediul Central nu constituie careva abateri disciplinare, prevăzute de art. 4 alin. 1) din Legea cu privire la răspunderea disciplinară a judecătorilor.

Prin Decizia Inspekției judiciare din 28 februarie 2023, sesizarea depusă de avocata Spînu Liudmila a fost respinsă ca neîntemeiată, fiind invocate motivele respingerii sesizării.

2.Argumentele contestației.

În contestație avocata Spînu Liudmila a invocat faptul, că decizia contestată este neîntemeiată și fără suport legal, limitându-se la circumstanțele invocate în sesizare însă fără o verificare minuțioasă a tuturor circumstanțelor invocate.

Astfel, avocata Spînu Ludmila consideră, că Inspekția judiciară nu a investigat dacă judecătorul Rodica Chistruga a examinat în cadrul ședinței de judecată înscrisuri care constituie probe. În același timp, judecătorul vizat a examinat conținutul unor CD-uri care nu au fost indicate în lista probelor, nu au fost prezentate părții apărării la faza de finalizarea a urmăririi penale până la transmiterea cauzei în instanța de judecată, care, în corespundere cu normele imperative ale legislației (94 alin. (1) pct. pct. 2) și 8) din Codul de procedură penală), urmau să fie excluse din dosar.

Nu este de-acord deasemenea cu concluzi Inspekției judiciare, care a menționat faptul, că astfel de cerințe, indicate în sesizare, depășesc atribuțiile CSM și Inspekției judiciare și sunt de competența exclusivă a instanțelor judecătorești superioare la judecarea cauzei în ordinea procedurii de atac prevăzută de lege și care a fost folosită de inculpat prin cererea de apel.

Într-o alti ordine de idei, consideră că prezintă dubii declarațiile inspectorului judecător privind faptul că avocatul urma să probeze faptul încălcării dreptului fundamental la viața privată, deoarece, fiecărei persoane îi este garantat dreptul la secretul convorbirilor telefonice, ca parte integrantă a dreptului la viața privată.

Careva probe suplimentare nu au fost prezentate.

3. Aprecierea Completului de examinare a contestațiilor.

Potrivit art. 27 alin.(1) din Legea cu privire la răspunderea disciplinară a judecătorilor nr. 178/25.07.2014 "Completele de examinare a contestațiilor ale colegiului disciplinar (în continuare – complete de contestație) verifică contestațiile împotriva deciziilor inspecției judiciare de respingere a sesizărilor".

În conformitate cu prevederile art. 28 alin.(1) din Legea nr. 178/25.07.2014 "Completele de contestație examinează contestațiile împotriva deciziilor inspecției judiciare de respingere a sesizării. Procedura în fața completelor de contestație este scrisă", iar conform alin.(3) lit. b) din norma menționată "Completele de contestație decid respingerea contestației ca neîntemeiate".

Art. 29 alin.(3) din Legea indicată supra stipulează că "Hotărîrea privind respingerea contestației împotriva deciziei Inspecției judiciare de respingere a sesizării este definitivă".

Analizând temeiurile invocate în contestație și materialele administrate, precum și decizia Inspecției judiciare ce se contestă, Completul de examinare a contestațiilor conchide că contestația declarată urmează a fi respinsă ca neîntemeiată din următoarele considerente.

Din materialele prezentate se constată că, petiționarul în contestație se referă la actele judecătorești, emise în cadrul examinării cauzei penale, care urmează a fi examinată de către instanța de apel sau recurs cu emiterea hotărîrii respective.

Potrivit art.114 și art.115 alin.(1) din Constituția Republicii Moldova, justiția se înfăptuiește în numele legii numai de instanțele judecătorești prin Curtea Supremă de Justiție, prin curțile de apel și prin judecătorii.

Temeinicia și legalitatea hotărârilor judecătorești se verifică în cadrul examinării recursului în condițiile legii.

Avînd în vedere că, cauza se află în proces de examinare în instanța de apel, prin prisma prevederilor art.13 alin.(1) și alin.(2) din Legea privind organizarea judecătorească, imixtiunea în înfăptuirea justiției este interzisă. Exercițarea de presiune asupra judecătorilor cu scopul de a împiedica judecarea completă și obiectivă a cauzei sau de a influenta emiterea hotărârii judiciare atrage răspundere contravențională sau penală conform legii.

Prin urmare, nimeni, în afara instanțelor judecătorești, în ordinea și procedura stabilită de atac, nu este în drept să se implice în examinarea cauzelor la instanțele judecătorești competente sau să se expună asupra legalității și temeiniciei actelor judecătorești emise.

Totodată, verificând acțiunile judecătorului vizat în sesizare prin prisma temeiurilor prevăzute de art.4 alin.(1) din Legea privind răspunderea disciplinară a judecătorilor, se reține lipsa acestora.

Completul de examinare a contestațiilor remarcă faptul că, judecătorul poate fi tras la răspundere disciplinară dacă în urma verificării argumentelor sesizării s-a constatat existența circumstanțelor de fapt și de drept care stabilesc abaterea disciplinară prevăzută de lege, dacă sunt întrunite elementele constitutive, în special latura obiectivă și subiectivă. În lipsa unui din aceste elemente abaterea disciplinară nu există și nu poate fi angajată răspunderea disciplinară a judecătorului.

Completul consider justificate aprecierile Inspecției judiciare, care a invocat faptul, că potrivit art. 1 alin. (4) din Legea cu privire la statutul judecătorului, judecătorii iau decizii în mod independent și imparțial și acționează fără niciun fel de restricții, influențe, presiuni, amenințări sau intervenții, directe sau indirecte, din partea oricărei autorități, inclusiv judiciare.

Pentru a reține în sarcina judecătorului săvârșirea unei abateri disciplinare, urmează a se stabili dacă abaterea disciplinară este prevăzută de lege, dacă sânt întrunite elementele constitutive ale acesteia, respectiv, latura obiectivă și subiectivă. În lipsa unuia dintre aceste elemente abaterea disciplinară nu subzistă și, deci, nu poate fi angajată răspunderea disciplinară a judecătorului.

Alegațiile autorului sesizării fac parte din aspectele de procedură, care pot fi invocate de părți în ordinea procedurilor legale de atac.

Admiterea sau respingerea cererilor și demersurilor participanților la proces în cadrul examinării cauzei se atribuie la chestiunile procedurale, care pot fi invocate de părți și alți participanți la proces în ordinea procedurilor stabilite, inclusive prin calea de atac sau recurs prevăzute de legislația în vigoare.

Pentru a reține în sarcina judecătorului săvârșirea unei abateri disciplinare, urmează a se stabili dacă abaterea disciplinară este prevăzută de lege, dacă sânt întrunite elementele constitutive ale acesteia, respectiv, latura obiectivă și subiectivă. În lipsa unuia dintre aceste elemente abaterea disciplinară nu subzistă și, deci, nu poate fi angajată răspunderea disciplinară a judecătorului.

Completul de admisibilitate reține faptul că, în temeiul normei prevăzute de art.4 alin.(1) lit.i) din Legea cu privire la răspunderea disciplinară a judecătorilor, ca încălcare a normelor imperative ale legislației în procesul de înfăptuire a justiției, se subînțeleg acele norme imperative, care impun o anumită conduită, de la care ele nu pot deroga, adică nu pot fi stabilite alte reguli pentru raportul lor juridic decât cele impuse.

Prin norme imperative se poate cere săvârșirea unei acțiuni sau abținerea de la săvârșirea unei acțiuni, prin obligarea la un comportament de la care subiecții de drept nu se pot abate. Astfel, normele de drept imperative sunt acelea care impun subiecților de drept o acțiune sau le oblige la o abținere, care stabilesc o conduită univocă și strict determinate la care subiectul de drept este obligat sau care îi este interzisă subiectului de drept și care, sub sancțiune, nu permite să se deroge de la ele sau să nu le aplice.

Sub aspectul laturii subiective, pentru a se reține existența abaterii disciplinare prevăzute la art.4 alin.(1) lit.i) din Legea sus menționată, este necesar ca judecătorul cu intenție să urmărească scopul încălcării normei imperative ale legii. În acest sens, în cazul încălcării normelor imperative în procesul de înfăptuire a justiției, actele procesuale sunt sancționate de lege cu nulitatea absolută. Or, verificarea aplicării și interpretării normelor de drept material, precum și respectarea normelor de drept procedural, la judecarea cauzei în primă instanță este competența instanței de apel.

În această ordine de idei, Completul reține și faptul că, potrivit principiilor generale nimeni, în afara instanțelor judecătorești, în ordinea și procedura stabilită de atac, nu este în drept să se implice în examinarea cauzelor la instanțele judecătorești competente sau să se expună asupra legalității și temeiniciei hotărârilor emise.

Completul ține cont de jurisprudența Curții Constituționale a Republicii Moldova, prin care s-a expus, că independența judecătorului este o premisă a statului de drept și o garanție fundamentală a unei judecăți corecte, ceea ce presupune că nimeni nu poate interveni în deciziile și modul de gândire ale unui judecător, decât prin procedurile judiciare stabilite (hotărârea Curții Constituționale nr. 9 din 28.06.2012, paragraful 31) și că un control al legalității și temeiniciei actului judecătoresc poate fi exercitat numai de către instanțele de apel și recurs, în conformitate cu procedurile jurisdicționale (hotărârea

Curții Constituționale nr. 28 din 14 decembrie 2010. paragraful 7.3).

Completul consideră, că nu sunt întemeiate argumentele invocate de avocata Spinu Ludmila, că prin respingerea de instanța judecătorească demersurile înaintate de ea și efectuarea în cauză a acțiunilor procedurale, judecătorul a susținut procurorul, a încălcat legislația procesual-penală, fapt ce îi ridică ei dubii serioase de părtinire la examinarea dosarului penal și ar constitui abatere disciplinară prevăzută de art.4 alin.(1) lit.i) Legea nr.178 din 25.07.2014.

În același timp, referitor la faptele imputate judecătorului vizat sub aspectul lit.k) și p) art.4 din Lege, care prevede răspunderea disciplinară pentru atitudinea nedemnă în procesul de înfăptuire a justiției față de colegi, avocați, experți, martori sau alte persoane, alte fapte care aduc atingere onoarei sau probității profesionale ori prestigiului justiției în așa măsură încât se afectează încrederea în justiție, comise în exercitarea atribuțiilor de serviciu sau în afara acestora, care, după gravitatea lor, nu pot fi calificate doar ca încălcări ale Codului de etică și conduită profesională a judecătorilor Completul menționează următoarele.

În conformitate cu art. 15 lit. d) din Legea nr. 544-XIII din 20 iulie 1995 cu privire la statutul judecătorului "judecătorii sunt obligați să se abțină de la fapte care dăunează intereselor serviciului și prestigiului justiției, care compromit cinstea și demnitatea de judecător, provoacă îndoieli față de obiectivitatea lor".

Completul de examinare a contestațiilor constată, că obligația judecătorului de a se abține de la acțiuni care ar aduce atingere onoarei și prestigiului profesiei este statuată și de standardele internaționale în domeniul eticii și deontologiei judecătorilor.

Astfel, potrivit pct.2.2 din Declarația privind etica judiciară de la Londra (2010), adoptată de Rețeaua Europeană a Consiliilor Judiciare „Onoarea profesională implică faptul ca judecătorul să se asigure că, prin practica profesională și prin persoana sa, nu pune în pericol imaginea publică a judecătorului, a instanței sau a sistemului de justiție”. De asemenea, în partea ce ține de probitatea profesională, pct. 2.1 din Declarația menționată supra statuează că probitatea impune judecătorului să se abțină de la orice comportament lipsit de tact și delicatețe, și nu doar de la cel care este contrar legii. Prestigiul justiției reprezintă aprecierea publică pozitivă a sistemului judiciar în ansamblul său. Această apreciere globală este făcută în raport de onoarea și probitatea profesională a magistraților, fiind rezultatul aprecierilor publice individuale ale acestora. În aceeași ordine de idei și Principiile de la Bangalore privind conduita judiciară, stabilesc că integritatea este esențială pentru îndeplinirea adecvată a funcției judiciare. Judecătorul trebuie să se asigure că în ochii unui observator rezonabil conduita sa este ireproșabilă. Atitudinea și conduita unui judecător trebuie să reafirme încrederea publicului în integritatea corpului judiciar.

Ținând cont de cele menționate, Completul de examinare a contestațiilor reține faptul, că judecătorul este obligat să se abțină de la orice acte sau fapte de natură să compromită demnitatea sa în funcție și în societate. Legea nu precizează care sunt manifestările ce pot aduce atingere onoarei, probității profesionale ori prestigiului justiției, însă, prin raportare la prevederile legale naționale și la standardele internaționale în domeniu, care instituie principii și reguli ce determină comportamentul judecătorului, Completul reiterează, că intra în sfera acestei abateri disciplinare: conduita agresivă (limbaj, violențe fizice) a judecătorului de natură a contraria sau indigna opinia publică, frecventarea unor locuri cunoscute ca având o reputație îndoielnică, legături cu persoane care au o proastă reputație (infractori notorii, interlopi etc.), implicarea în controverse publice, denigrarea unor persoane, desfășurarea unor activități care, prin natura lor, pot crea îndoieli în rândul opiniei publice cu privire la seriozitatea, independența, imparțialitatea sau integritatea magistratului. Pentru a califica fapta ca abatere

disciplinară, este important ca aceasta, după gravitatea ei, să nu poată fi calificată doar ca încălcare a Codului de etică și conduită profesională a judecătorilor.

Se reține, că regulile de conduită profesională trebuie să le ceară judecătorilor să evite orice activități de natură a compromite demnitatea funcției lor, pentru a păstra încrederea publică în sistemul juridic prin minimizarea riscului de conflict de interese. În acest scop, ei ar trebui să se abțină de la orice activitate profesională suplimentară care le-ar restrânge independența și le-ar periclita imparțialitatea.

Prin urmare, Completul de examinare a contestațiilor, examinând acțiunile imputate judecătorului vizat în sesizarea din cauză potrivit art.4 alin.(l) lit.k) și p) din Legea nr. 178, conchide, că în acțiunile judecătorului Chistruga Rodica nu au fost depășite limitele de conduită a judecătorului, indicate mai sus.

Astfel, Completul consideră, că argumentele indicate în contestație nu pot fi reținute ca temei de anulare a Deciziei Inspecției judiciare adoptate la 28.02.2023.

Prin prisma celor expuse, conform art. 27-28 din Legea cu privire la răspunderea disciplinară a judecătorilor nr. 178/25.07.2014, Completul de examinare a contestațiilor al Colegiului disciplinar,-

HOTĂRĂȘTE:

Se respinge ca neîntemeiată contestația declarată de avocata Spînu Ludmila împotriva Deciziei Inspecției judiciare nr. 107s-143 p/m din 28 februarie 2023, emise pe marginea sesizării depuse la 30 ianuarie 2023 asupra acțiunilor judecătorului Chistruga Rodica de la Judecătoria Drochia (sediul central).

Hotărârea se publică pe pagina web a Consiliului Superior al Magistraturii și poate fi atacată la Consiliul Superior al Magistraturii în termen de 15 zile de la data primirii hotărârii motivate.

Președinte	/semnătura/	Pulbere Ruxanda
Membrii	/semnătura/	Cotruță Iurie
	/semnătura/	Midrigan Pavel